

Katowice, dnia 3 lutego 2025 r.

INFORMACJA Nr 20/2024/EW

w sprawie awarii górniczego wyciągu szybowego w szybie IV, która zaistniała w dniu 25 kwietnia 2024 r. o godzinie 7⁰⁹ w zakładzie górniczym Polskiej Grupy Górniczej S.A., Oddział KWK Staszic-Wujek Ruch Murcki-Staszic w Katowicach

Szyb IV o głębokości 655,5 m i średnicy tarczy szybu 7,0 m jest szybem jednoprzedziałowym, wydechowym wykonanym w obudowie murowej. W szybie zainstalowany jest górniczy wyciąg szybowy z dwupiętrową klatką i skipem materiałowym, liną nośną o średnicy $\varnothing 42$ mm, liną wyrównawczą płaską-stalowo-gumową typu SAG 98x29 mm. Górniczy wyciąg szybowy eksploatowany jest przy parametrach ruchu obciążenia: $Q_l = 2,25$ Mg, $Q_{mkl} = 2,50$ Mg, $Q_{msk} = 2,40$ Mg i prędkości: $V = 8,0$ m/s (gdzie: l - jazda ludzi, mkl - transport materiałów klatką, msk - transport materiałów skipem materiałowym). Ruch wyciągu szybowego prowadzony jest klatką z/do zrębu na poziomy 57 m, 440 m i 630 m, a skipem materiałowym z/do zrębu na poziom 630 m. W szybie zabudowane są dźwigary zbrojenia szybowego o profilu [260 mm z podziałką co 3 m oraz prowadniki szybowe o profilu [] 130x160 mm o długości 9 m, stanowiące tory prowadzenia naczyń wyciągu szybowego. Szyb IV jest wyposażony w przedział drabinowy, rurociągi sprężonego powietrza $\varnothing 300$ mm (od zrębu do poziomu 615 m) i $\varnothing 100$ mm (od poziomu 615 m do poziomu 630 m), rurociąg p.poż. $\varnothing 100$ mm, rurociąg okapowy $\varnothing 150$ mm, cztery rurociągi podsadzkowe $\varnothing 185$ mm, rurociąg emulsyjny $\varnothing 63,5$ mm do poziomu 440 m, 2 kable energetyczne i 7 kabli teletechnicznych.

W dniu 25 kwietnia 2024 r. na zmianie I około godziny 7⁰⁰ prowadzono jazdę osobistą ze zrębu na poziomy 54 m, 440 m i 630 m. Przy jeździe osobistej z poziomu 440 m w dół w klatce znajdował się sygnalista szybowy i elektromonter. Jazdę prowadzono z prędkością ograniczoną do 1 m/s (ograniczenie prędkości spowodowane było stwierdzeniem podczas jazdy z poziomu 54 m do poziomu 440 m nietypowych dźwięków dochodzących z szybu od strony poruszającego się skipu materiałowego).

O godzinie 7⁰⁹ sygnalista szybowy na zrębie usłyszał nietypowe dźwięki (stuki) dochodzące z szybu i polecił maszyniście wyciągowemu zatrzymać ruch wyciągu szybowego. Ruch został wstrzymany w trakcie dojazdu skipu materiałowego do zrębu szybu (a klatki do poziomu 630 m). Po zatrzymaniu głowica skipu materiałowego znajdowała się 2,8 m poniżej zrębu - rama dolna skipu w odległości 11,5 m poniżej zrębu.

W czasie oględzin skipu materiałowego w miejscu jego zatrzymania stwierdzono, że uszkodzone były połączenia cięgieł nośnych skipu z ramą dolną. Rama dolna skipu odłączona była od cięgieł nośnych i odchyłona od poziomu o około 30°. Ewakuacja pracowników z klatki nastąpiła przedziałem drabinowym do poziomu 630 m, po połączeniu cięgnami linowymi ramy skipu materiałowego do konstrukcji oszybia i głowicy skipu.

Przyczyną niebezpiecznego zdarzenia - awarii górniczego wyciągu szybowego było: rozłączenie ramy dolnej skipu materiałowego od cięgieł nośnych, w wyniku całkowitej degradacji połączeń nitowych, co skutkowało wychyleniem tej ramy do pozycji kolidującej z wyposażeniem szybu.

W związku z zaistniałym zdarzeniem Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wydał decyzję, w której nakazał:

1. wstrzymać ruch zakładu górniczego Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK Staszic-Wujek Ruch Murcki-Staszic w Katowicach w zakresie górniczego wyciągu szybowego w szybie IV, w związku z zaistniałym niebezpiecznym zdarzeniem,
2. opracować i zatwierdzić przez kierownika ruchu zakładu górniczego szczegółową technologię usuwania skutków niebezpiecznego zdarzenia w szybie IV, zgodnie z wymaganiami punktu 3.29.9 załącznika nr 4 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących prowadzenia ruchu podziemnych zakładów górniczych (Dz.U. z 2017, poz. 1118 z późn. zm.),
3. przeprowadzić badania elementów górniczego wyciągu szybowego w szybie IV przez rzeczoznawców ds. ruchu zakładu górniczego: lin wyciągowych, zawiesznień naczyń wyciągowych, naczyń wyciągowych oraz kontrolę elementów zbrojenia szybowego.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Katowicach.